

แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี

KNOWLEDGE ENHANCEMENT AND CONTROL OF CORRUPTION BY MONKS IN PHETCHABURI PROVINCE

อนุชา พลกุล

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนต้องมีส่วนเป็นพลเมืองดี มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ แบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริตตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น สามารถถูกตรวจสอบจากทั้งบุคคลภายนอกและจากประชาชนในท้องถิ่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เช่น จัดการประกวด แข่งขัน และอื่น ๆ เพื่อประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่าง จากภาคประชาชนในชุมชน การเสริมสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ต้องมีส่วนร่วมทั้งชุมชนและภาครัฐ สามารถเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่ ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการทำงานร่วมกัน แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน ต้องสนใจศึกษาปัญหาของชุมชนในพื้นที่ เพื่อการมีส่วนร่วมทั้งกับภาครัฐ ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติขององค์การปกครองท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนดวิธีการประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของท้องถิ่น โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อป้องกันและควบคุมการทุจริต เพื่อดำเนินงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ และจัดให้มีระบบกลไกการตรวจสอบภายในจากภาคประชาชน กำหนดกิจกรรมการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น

คำสำคัญ: การเสริมสร้างความรู้, การควบคุมคอร์รัปชัน, ภาคประชาชน

Abstract

Factors that relate to the public sector must have a sense of good citizenship. Take part in the audit Operations of government officials Anti-

corruption network community model According to the will of the local Can be examined by both outsiders and local residents Organize an anti-corruption campaign Such as organizing contests, contests, and others to announce the recognition of an outstanding person from the public sector in the community. Strengthening people's cooperation Must be involved with the community and the government Able to access local information to protect the interests of the local Operated with the public sector network system that His high qualifications in various local areas Which has been accepted by government officials to work together. Guidelines for enhancing knowledge and controlling corruption in the public sector Must be interested in studying the problems of the community in the area for participation in the public sector Studying the laws and regulations of the local government organization. And government officials Establish methods for coordinating cooperation from representatives of the public sector at all levels of the local area. By establishing an ad hoc committee to prevent and control corruption to carry out the work according to the goals and objectives And provide a system of internal audit mechanisms from the public sector Establishing ongoing activities for meetings, seminars, visits, campaigns, promotion, and inviting people to participate. By working together with government officials to protect the interests of local people.

Keywords: Knowledge Enhancement, Corruption Control, People Sector

บทนำ

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐ ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบทุจริตเชิงนโยบายอันเป็นการแสวงหาผลประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องโดยอาศัยช่องว่างของกฎหมาย นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องและโดยจะพบเห็นจากข่าวที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ อาทิ ปัญหาการโกงเงินสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย และปัญหาเงินทอนวัด เป็นต้น (ไทยรัฐ, 2560) ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นจากนักการเมืองและข้าราชการที่ขาดความซื่อสัตย์ ในการบริหารราชการที่ดี ไม่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน และขาดหลักในการดำเนินชีวิตที่ดี ดังนั้น จึงมีการบังคับใช้กฎหมายของฝ่ายตรวจสอบ อาทิ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และหน่วยงานที่ต้องทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริตควรต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังโดยไม่มีการละเว้น หรือเลือกปฏิบัติซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติ (ปิยะธิดา อภัยภักดิ์, 2561) การทุจริต

คอร์รัปชันของประเทศไทยเป็นปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน และจากการศึกษาการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันขององค์กรสร้างความโปร่งใส นานาชาติได้สะท้อนให้เห็นว่าการคอร์รัปชันของประเทศไทยยังคงอยู่ในระดับสูง คือ ได้คะแนน ต่ำกว่าเกณฑ์มาก (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, 2559) ซึ่งรัฐบาลควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ควรมีการ บังคับใช้กฎหมายแทนการใช้อำนาจดุลพินิจ มีมาตรการทางด้านกฎหมายในการปราบปราม โดยตรง และมาตรการในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันโดยการให้ทุกภาคส่วนร่วมกันศึกษาเรียนรู้ และความเข้าใจและช่วยกันเผยแพร่ เพื่อให้รู้เท่าทันนักการเมืองในปัจจุบันได้โดยให้สื่อมวลชน องค์กรอิสระ และองค์กรตรวจสอบภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริต คอร์รัปชันจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นภธร ศิวารัตน์ และภักดี โพธิ์สิงห์, 2561)

ดังนั้น การจะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบองค์การบริหารส่วน ตำบลในประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จและยั่งยืนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน/NGO สื่อมวลชน และภาคประชาชน ในการสร้างเครือข่ายในการตรวจสอบองค์การ บริหารส่วนตำบล หรือองค์กรของรัฐทุกระดับและทุกประเภท

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชัน ภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์การเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงประยุกต์ (Applied Research) เน้นการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การจัดกระบวนการวิจัยด้วยการพรรณนา และการบูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่การศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. การศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Study) รวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย ตำราทางวิชาการ วารสารและหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด หลักการ รูปแบบ ความสัมพันธ์และกระบวนการสร้างความรู้และควบคุมการทุจริต ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยทั้งหมด แล้วนำข้อมูลมาสังเคราะห์ผล และสรุปผลการศึกษาต่อไป

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) แนวคิดเรื่องหลักธรรมาภิบาล และเอกสารเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี

5. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

5.1 นายกอบชัย บุญอรณะ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

5.2 นายธนภัทร ณ ระนอง นายอำเภอเมืองเพชรบุรี

5.3 พันเอก สอนอง ธัญญานนท์ รองหัวหน้าชุดประสานกองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยจังหวัดเพชรบุรี

5.4 นายพุทธา ศรีคำภา ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ประจำจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยสำคัญคือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการทุจริต สามารถแสดงบทบาทด้วยการแจ้งความดำเนินคดี แสดงตนเป็นพยานในคดีทุจริต รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐในประเด็นที่สงสัยว่ากระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ตำแหน่ง และหน้าที่ จากนั้นจึงเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมในสำนึกความเป็นพลเมืองดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในฐานะผู้แทนความถูกต้อง ภายใต้กระบวนการทำงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถร้องเรียนตามศูนย์ราชการต่าง ๆ เพื่อชี้มูลความผิดของบุคคลหรือองค์กรตามลักษณะความผิดนั้น หากภาคประชาชนมีพลังต่อร้องมาก ย่อมมีโอกาสเรียกร้องตรวจสอบกระทำการของเจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างมีพลัง เช่น สร้างเครือข่ายกับพระสงฆ์ สื่อมวลชน และช่องทางอื่น ๆ ที่เปิดโอกาส บุคคลและองค์กรเหล่านี้ต้องมีวุฒิภาวะน่าเชื่อถือเชิงประจักษ์ เช่น อายุ เพศ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการแสดงบทบาทส่งเสริมหลักนิติธรรม - นิติรัฐ ต่อทั้งบุคคลและองค์กรภาครัฐทุกระดับ ให้ปราศจากการทุจริตทุกรูปแบบ โดยใช้พื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ในลักษณะการแลกเปลี่ยนข้อมูล และวิธีการดำเนินการ ตามข้อมูลข่าวสารการทุจริตที่เป็นจริงรอบด้าน นัยหนึ่ง “เครือข่ายภาคประชาชน” ย่อมแสดงบทบาทสนับสนุน

ตามเจตนารมณ์การบริหารท้องถิ่นโปร่งใสปลอดคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ตามข้อมูลที่ภาครัฐเปิดเผยทั่วไปต่อประชาชนหากต้องการตรวจสอบเจ้าหน้าที่รัฐ ในฐานะการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกองค์กร และจากล่างขึ้นบน โดยต้องยกย่องผู้ทำความดีอย่างถูกต้องต่อชุมชน ในฐานะบุคคลตัวอย่าง ซึ่งมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมการทุจริตโดยภาคประชาชนที่เป็นรูปธรรม

2. ผลการศึกษาการวิเคราะห์หลักการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชนต้องเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงโดยการแชร์จากประชาสังคมของชุมชน ที่เกิดจากการพบปะพูดคุยระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแสวงหาความถูกต้องในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจรัฐที่ประพฤติมิชอบ อาทิ ชักถาม ตรวจสอบพฤติกรรมในประเด็นปัญหาที่ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือละเมิดผลประโยชน์ของประชาชน ประชาชนสามารถใช้สิทธิรักษาและปกป้องผลประโยชน์ของตนตามกระบวนการดังกล่าว โดยสามารถดำเนินการเป็นกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อสร้างพลังอำนาจการเรียกร้องความยุติธรรมจากผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นประเด็นความสนใจเชิงสาธารณะ อันจะนำไปสู่การรับฟังปัญหาของผู้บริหารภาครัฐทุกระดับ ในขณะเดียวกัน ประชาชนต้องไม่ยอมรับและส่งเสริมระบบอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ โดยส่งเสริมระบบความรู้ความสามารถตามวุฒิภาวะและปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาศักยภาพตนเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อภาคประชาชนได้รับข้อมูลการทุจริต ต้องเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึง ในฐานะเป็นเจ้าของและปกป้องทรัพยากรของท้องถิ่นร่วมกัน ในรูปแบบส่งเสริมโครงการกิจกรรม และวิธีการอื่น ๆ อาทิ การจัดอบรมหลักสูตร “การควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี” อันเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนทุกระดับและทุกพื้นที่ชุมชนและสังคม เช่น วัด ผู้นำชุมชน และสถานศึกษา ทั้งนี้ต้องเชื่อมโยงกับหลักกฎหมายและบทลงโทษของผู้ประพฤติดุจริต

3. ผลการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

การแสดงออกซึ่งความโปร่งใสเป็นแนวทางสำคัญในการเสนอตัวตรวจสอบ เสริมสร้างความร่วมมือ และการควบคุมการทุจริตได้อย่างประจักษ์ เพราะสนใจต่อปัญหา เสนอปัญหาและรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น ภายใต้การศึกษาข้อเท็จจริงทางกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเป็นอย่างดี ประชาชนจึงเชื่อถือ ให้ข้อมูลข่าวสาร และคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ จากนั้นจึงแสดงบทบาทตรวจสอบการทุจริตในนามตัวแทนภาคประชาชน ที่สนใจในข่าวสารและกิจกรรมของบ้านเมืองทั้งภาคราชการและองค์กรอื่น ๆ ซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยการสร้างเครือข่ายการดำเนินการร่วมกัน ในประเด็นปัญหาที่เหมือนกัน อาทิ การเข้าร่วมประชุม การร่วม

สัมมนา การออกตรวจเยี่ยม วิธีการต้องให้แนวทางการรณรงค์ การส่งเสริม การเชิญชวน ซึ่งต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบคณะกรรมการเฉพาะกิจตรวจสอบตามวัตถุประสงค์ที่ดำเนินการขณะนั้น ซึ่งต้องมีกลไกการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการถูกละเมิดโดยอำนาจรัฐท้องถิ่น ผ่านรูปแบบโครงการ กิจกรรม หรืองบประมาณ อันเกิดจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ประชาชน สิ่งเหล่านี้ถือเป็นความชอบธรรมที่ประชาชนดำเนินการตามกฎหมาย ด้วยความรู้ที่เท่าทันในวิธีการที่แสดงออก ซึ่งการกระทำทุจริต โดยสามารถยกหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มาเสริมแนวทางได้ อาทิ หลักการประพฤติดุข คือ ประพฤติตามกรอบที่กฎหมายอนุญาตให้เท่านั้น และหลักการเลี้ยงชีพชอบ คือ การแสวงหาความเจริญรุ่งเรืองตามวิธีการที่ถูกต้องปราศจากการทุจริต อย่างไรก็ตามประชาชนที่เข้าร่วมตามแนวทางนี้ ต้องได้รับการอบรมด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต และประพฤติดุข พร้อมทั้งห้องร้องเรียน แจ้งเบาะแส และพฤติกรรมกรรมการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ อันเป็นกระบวนการที่ต้องโดยไม่ได้ถูกกลั่นแกล้งจากเจ้าหน้าที่รัฐ แต่รัฐเองต้องส่งเสริม เปิดโอกาส และสนับสนุนบทบาทภาคประชาชน ให้มีความเป็นรูปธรรมในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การร่วมแสดงความคิดเห็น การเสนอความต้องการ การปฏิบัติหน้าที่บางอย่างร่วมกับเจ้าพนักงานของรัฐ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนในชุมชนโดยตรง

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุม คอรัปชั่นภาคประชาชนจังหวัดเพชรบุรี

สำหรับภาคประชาชนต้องมีส่วนในการเป็นพลเมืองดี มีวุฒิภาวะน่าเชื่อถือเชิงประจักษ์ แสดงบทบาทการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กระบวนการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐแบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลและวิธีการดำเนินการตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นการตรวจสอบจากบุคคลภายนอกและจากล่างขึ้นบน โดยประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่างภาคประชาชนระดับชุมชน สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของ กฤษฎา บุญชัย และคณะ เรื่อง “บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง” พบว่า บทบาทของภาคประชาสังคมในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง 4 ทิศทาง คือ 1) การเคลื่อนไหวร้องทุกข์หรือเรียกร้องให้รัฐเข้ามาแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล 2) การเคลื่อนไหวที่มุ่งตรวจสอบกระบวนการใช้อำนาจรัฐ 3) การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน และ 4) การร่วมมือเชิงวิพากษ์กับรัฐ หรือความผูกพันในทางสร้างสรรค์เพื่อเปิดแย้งพื้นที่ (กฤษฎา บุญชัย, 2556)

2. หลักวิเคราะห์การเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชน ต้องเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่รัฐที่ประพฤติมิชอบ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ที่เป็นประเด็นสนใจสาธารณะ ไม่ยอมรับวิธีการอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน เรียกร้องความยุติธรรมที่สอดคล้องกับกฎหมาย เปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนได้ทราบอย่างทั่วถึง ผ่านโครงการ กิจกรรม และวิธีการอื่น ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกระดับและทุกพื้นที่ของชุมชนมีส่วนร่วม สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของ กฤษฎา บุญชัย และคณะ เรื่อง บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยได้สรุปว่าบริบทของความขัดแย้งด้านฐานทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และการปรากฏตัวของการรวมตัวกันของเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน อาทิ สมัชชาคนจน สมัชชาเกษตรกรรายย่อย เครือข่ายสลัม 4 ภาค องค์กรชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาและข้อจำกัดของประชาธิปไตยแบบตัวแทนหรือการเมืองแบบปกติ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การใช้อำนาจรัฐโดยขาดฉันทานุมัติจากประชาชน และการปรากฏตัวของกลุ่มคนที่มีค่านิยมโลกชีวิตแบบใหม่ ทำให้เกิดการรวมตัวกันของกลุ่มที่แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับรัฐ เสนอการต่อรองจัดความสัมพันธภาพรัฐ - สังคม ซึ่งมีวิธีการเคลื่อนไหวต่อสู้ทางการเมือง (กฤษฎา บุญชัย, 2556)

3. แนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน จังหวัดเพชรบุรี

ภาคประชาชนต้องสนใจปัญหาของประชาชนในพื้นที่ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ ประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของพื้นที่ท้องถิ่น แล้วจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และกลไกการตรวจสอบท้องถิ่นที่เป็นระบบ สร้างกิจกรรมร่วมกันผ่านการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภานิณี กิจพอคำ และคณะ ได้สรุปบทบาทของภาคประชาชนในการป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชัน ประกอบด้วย บทบาทในการติดตามข้อมูล บทบาทในการสอดส่องเฝ้าระวัง บทบาทในการรวบรวมข้อมูลและพยานหลักฐาน บทบาทในการเปิดโปงเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ บทบาทในการแจ้งเบาะแส บทบาทในการร้องทุกข์กล่าวโทษ บทบาทในการเป็นพยาน บทบาทในการเรียกร้อง บทบาทในการติดตามผล บทบาทในการรายงานประชาชนด้วยกัน บทบาทในการจัดกิจกรรมต่อต้านคอร์รัปชัน และบทบาทในการชุมนุมประท้วง (ภานิณี กิจพอคำ และคณะ, 2550)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้ภาคประชาชนต้องมีส่วนในการเป็นพลเมืองดี มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ แบบชุมชนเครือข่ายต่อต้านการทุจริต ตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น สามารถถูกตรวจสอบจากทั้งบุคคลภายนอกและจากประชาชนในท้องถิ่น จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เช่น จัดการประกวด แข่งขัน และอื่น ๆ เพื่อประกาศยกย่องบุคคลดีเด่นตัวอย่าง จากภาคประชาชนในชุมชน การเสริมสร้างความร่วมมือภาคประชาชน ต้องมีส่วนร่วมทั้งชุมชนและภาครัฐ สามารถเข้าถึงข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อรักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น ดำเนินการด้วยระบบกลุ่มเครือข่ายภาคประชาชนที่ ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการทำงานร่วมกัน แนวทางการเสริมสร้างความรู้และควบคุมคอร์รัปชันภาคประชาชน ต้องสนใจศึกษาปัญหาของชุมชนในพื้นที่ เพื่อการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ศึกษากฎหมายและระเบียบปฏิบัติขององค์การปกครองท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐ กำหนดวิธีการประสานความร่วมมือจากตัวแทนภาคประชาชนทุกระดับของท้องถิ่น โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อป้องกันและควบคุมการทุจริต เพื่อดำเนินงานตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ และจัดให้มีระบบกลไกการตรวจสอบภายในจากภาคประชาชน กำหนดกิจกรรมการประชุม การสัมมนา การออกตรวจเยี่ยม การรณรงค์ การส่งเสริม และการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติงานร่วมกันกับเจ้าหน้าที่รัฐ ทั้งนี้ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ปัจจุบันภาคประชาชนมีความตื่นตัวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นบทบาทการเสนอแนะ เรียกร้องการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมในท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ประพฤติดนมิชอบทั้งโดยหน้าที่ เจริญนโยบาย และเชิงผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนั้น จึงต้องตรวจสอบการดำเนินงานภาครัฐในนามคณะกรรมการตรวจสอบการคอร์รัปชันภาคประชาชน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายบทบาทภาคประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี และ 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการทำงานภาคประชาชนเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา บุญชัย. (2556). บทบาทของภาคประชาสังคมในการคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- ไทยรัฐ. (2560). ทุจริต. เรียกใช้เมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก <https://www.thairath.co.th/tags>

- นภธร ศิวรัตน์ และภักดี โพธิ์สิงห์. (2561). ทิศทางการคอร์รัปชันในประเทศไทย. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(2), 343-354.
- ปิยะธิดา อภัยภักดี. (2561). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐ. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 13(1), 1-12.
- ภาณินี กิจพ้อคำ และคณะ. (2550). การพัฒนาบทบาทการให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในกระบวนการยุติธรรม: มาตรการคุ้มครองภาคประชาชนที่มีส่วนร่วม. ใน รายงานผลการวิจัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน. เรียกใช้เมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก https://www.nesdc.go.th/article_attach/article_file_20210201184051.pdf